

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολουθήσεως Σχεδίων
Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την απόφαση της Βουλής των
Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2019
σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής
Δημοκρατίας**

Παρόντες:

Ζαχαρίας Κουλίας, πρόεδρος

Σκεύη Κούτρα Κουκουμά

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Μιχάλης Γιωργάλλας

Αννίτα Δημητρίου

Γιώργος Περδίκης

Μάριος Μαυρίδης

Γεώργιος Προκοπίου

Στέφανος Στεφάνου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών εξέτασε την πιο πάνω απόφαση σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 5 και στις 26 Νοεμβρίου 2020. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν η Γενική Λογίστρια, ο Γενικός Ελεγκτής, η Έφορος Εσωτερικού Ελέγχου και εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών. Σημειώνεται ότι με την εν λόγω απόφαση της Βουλής τίθεται προς έγκριση ο τελικός απολογισμός για το έτος 2019, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2019.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας ως ο καθ' ύλην αρμόδιος διευθύνει και επιβλέπει κάθε λογιστική εργασία που είναι σχετική με τα χρηματικά διαθέσιμα και το λοιπό ενεργητικό της Δημοκρατίας και επίσης αποδέχεται και διενεργεί κάθε πληρωμή χρημάτων που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία. Περαιτέρω, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 81 του συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση, που αποτελεί τον τελικό απολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, κατατίθεται εντός τριών μηνών από

τη λήξη του έτους αυτού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Στο πλαίσιο της εξέτασης της πιο πάνω δημοσιονομικής έκθεσης η Γενική Λογίστρια δήλωσε μεταξύ άλλων στην επιτροπή ότι η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2019, η οποία κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, αφορά τον τελικό απολογισμό των οικονομικών συναλλαγών του δημόσιου τομέα για το έτος 2019.

Σύμφωνα με την υπό επισκόπηση έκθεση, το περιεχόμενο της δημοσιονομικής έκθεσης καθορίζεται στο άρθρο 78 του περί Δημοσιονομικής Ευθύνης και Δημοσιονομικού Πλαισίου Νόμου και περιλαμβάνει παρουσίαση των εσόδων και των δαπανών που είχαν περιληφθεί στον κρατικό προϋπολογισμό, σε σύγκριση με τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές που έγιναν κατά το ίδιο οικονομικό έτος, λαμβάνοντας υπόψη και τους συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς και τις τυχόν μεταφορές πιστώσεων. Πέραν του τελικού απολογισμού, η δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνει οποιαδήποτε άλλα θέματα καθορίζονται από τον Γενικό Λογιστή της Δημοκρατίας, καθώς και οποιαδήποτε άλλα θέματα δημοσιονομικού ενδιαφέροντος. Περαιτέρω, σύμφωνα και με τη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τη δημοσιονομική έκθεση για το 2019, αυτή αποτελείται από το Μέρος Α΄, που αφορά στον τελικό απολογισμό και άλλες οικονομικές καταστάσεις, και από το Μέρος Β΄, που περιλαμβάνει αναλυτικές καταστάσεις για τις οικονομικές συναλλαγές που αφορούν στην υλοποίηση του προϋπολογισμού, συμπεριλαμβανομένων των συμπληρωματικών πιστώσεων που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους, και καλύπτει τόσο τις συναλλαγές για τα υπουργεία όσο και για τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του κράτους. Σημειώνεται επίσης ότι από το 2017 και έπειτα από εισήγηση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών στη δημοσιονομική έκθεση περιλαμβάνονται πίνακες υλοποίησης του προϋπολογισμού δαπανών για το κάθε υπουργείο ξεχωριστά.

Ειδικότερα, στο Μέρος Α΄ της δημοσιονομικής έκθεσης, που αφορά τον τελικό απολογισμό του κρατικού προϋπολογισμού, ο οποίος ετοιμάζεται με βάση τις πραγματικές εισπράξεις και πληρωμές, περιλαμβάνονται διάφορες καταστάσεις που παρουσιάζουν συνοπτικά την υλοποίηση του προϋπολογισμού με διάφορες μορφές και αναλύσεις. Επιπρόσθετα, στο μέρος αυτό της δημοσιονομικής έκθεσης περιλαμβάνονται καταστάσεις που αναλύουν τα καθυστερημένα έσοδα και τις εκκρεμείς οφειλές, καθώς και τις επενδύσεις και τις συνδρομές ή τη συμμετοχή του κράτους σε διεθνείς οργανισμούς. Περαιτέρω, περιλαμβάνονται καταστάσεις για τον δανεισμό, τα γραμμάτια του δημοσίου, τα μεταβιβάσιμα γραμμάτια, τις εγγυήσεις που παρέχει το κράτος, καθώς και τα δάνεια που παραχωρήθηκαν προς τρίτους από το δημόσιο ταμείο.

Περαιτέρω, σύμφωνα με το περιεχόμενο της εν λόγω δημοσιονομικής έκθεσης, καθώς και με τα συμπληρωματικά στοιχεία που τη συνοδεύουν, προκύπτουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Οι συνολικές εισπράξεις από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν κατά το έτος 2019 στα €6.559 εκατομ., ενώ οι αντίστοιχες πληρωμές ανήλθαν στα €6.176 εκατομ. Ως εκ τούτου, το πλεόνασμα που προέκυψε από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ως αποτέλεσμα των οικονομικών πράξεων που έγιναν το 2019 ανήλθε στα €423 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €634 εκατομ. το 2018, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €352 εκατομ. για το έτος 2019. Μετά τη συμπερίληψη και των καθαρών πληρωμών για την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους, δηλαδή των τόκων που ανήλθαν στα €479 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με €430 εκατομ. το 2018, παρουσιάζεται έλλειμμα για το 2019 ύψους €56 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €204 εκατομ. το 2018. Λαμβάνοντας υπόψη και τις αναλήψεις και τις αποπληρωμές δανείων που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2019, προέκυψε

έλλειμμα ύψους €358 εκατομ. σε σύγκριση με πλεόνασμα ύψους €2.928 εκατομ. το 2018, ενώ είχε αρχικά προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €2.319 εκατομ. για το έτος 2019.

2. Η μείωση του πλεονάσματος από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους 2019, που ανήλθε στα €423 εκατομ. σε σύγκριση με τα €634 εκατομ. που ήταν το 2018, οφείλεται κυρίως στην αύξηση των κοινωνικών παροχών που ανήλθαν στα €1.274 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με €933 εκατομ. το 2018, συμπεριλαμβανομένων των εισφορών του κράτους ποσού ύψους €360 εκατομ. ως τρίτου συμβαλλόμενου μέρους στο Γενικό Σύστημα Υγείας (ΓΕΣΥ), ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από την αύξηση στις συνολικές εισπράξεις των άμεσων και των έμμεσων φόρων που ανήλθαν στα €5.525 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με €5.424 εκατομ. το 2018.
3. Τα έσοδα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €6.599 εκατομ. (2018: €6.366 εκατομ.) σε σύγκριση με τα προϋπολογισθέντα έσοδα που ήταν €6.657 εκατομ. (2018: €6.319 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 99,1% (2018: 100,7%). Τα έσοδα ήταν αυξημένα κατά 3,7% σε σχέση με το 2018 και προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους 49% (2018: 50%) (2019: €3.197 εκατομ., 2018: €3.172 εκατομ.), από άμεσους φόρους 35% (2018: 35%) (2019: €2.328 εκατομ., 2018: €2.252 εκατομ.) και από άλλα έσοδα 16% (2018: 15%) (2019: €1.070 εκατομ., 2018: €941 εκατομ.). Σημειώνεται ότι η κύρια πηγή εσόδων του κράτους είναι η φορολογία, η οποία ανήλθε για το έτος 2019 στο 83,7% των συνολικών δημόσιων εσόδων σε σύγκριση με 85% το 2018. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι οι εισπράξεις από τους έμμεσους φόρους αυξήθηκαν κατά €25 εκατομ. και ανήλθαν στα €3.197 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με €3.172 εκατομ. το 2018. Η αύξηση οφείλεται στις αυξημένες καθαρές εισπράξεις φόρου προστιθέμενης αξίας, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από τη μείωση στους φόρους

κατανάλωσης. Τα έσοδα από τον φόρο προστιθέμενης αξίας συνεχίζουν να αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των έμμεσων φόρων (2019: €2.144 εκατομ., 2018: €2.058 εκατομ.).

Οι εισπράξεις των άμεσων φόρων αυξήθηκαν κατά €76 εκατομ. και ανήλθαν στα €2.328 εκατομ. σε σύγκριση με €2.252 εκατομ. το 2018. Η μεταβολή οφείλεται κατά κύριο λόγο στην αύξηση των εισπράξεων του εταιρικού φόρου και στην αύξηση των εισπράξεων φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων, ενώ επηρεάζεται αντίστροφα από τη μείωση των εισπράξεων που προέρχονται από τη μείωση των απολαβών από μισθούς του δημόσιου τομέα.

Στα υπόλοιπα έσοδα του κράτους, που ανέρχονται στα €1.070 εκατομ. σε σύγκριση με €941 εκατομ. το 2018, περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων έσοδα από προσφορά υπηρεσιών και πώληση αγαθών ύψους €274 εκατομ. (2018: €304 εκατομ.), χορηγίες που λαμβάνονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση ύψους €162 εκατομ. (2018: €99 εκατομ.), μέρισμα από την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου ύψους €23,7 εκατομ. (2018: €23,7 εκατομ.), δικαιώματα διαχείρισης αερολιμένων και λιμένων ύψους €99 εκατομ. (2018: €73 εκατομ.) και μερίσματα από οργανισμούς δημόσιου δικαίου - Cyta ύψους €28,6 εκατομ. (2018: €0).

4. Οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες ανήλθαν στα €6.176 εκατομ. (2018: €5.732 εκατομ.) σε σύγκριση με τις προϋπολογισθείσες που ήταν €7.008 εκατομ. (2018: €6.376 εκατομ.), δηλαδή σημειώθηκε ποσοστό υλοποίησης 88% (2018: 90%). Σημειώνεται ότι οι δαπάνες αυξήθηκαν κατά 7,7%, κυρίως λόγω της αύξησης των κοινωνικών παροχών, συμπεριλαμβανομένης της εισφοράς του κράτους στο ΓΕΣΥ. Ειδικότερα, οι δαπάνες για λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες του έτους αποτελούνται κυρίως από μεταβιβάσεις ποσοστό 42% ύψους €2.578 εκατομ. (2018: €2.124 εκατομ.), δαπάνες προσωπικού ποσοστό 33% ύψους €2.007 εκατομ. (2018: €1.909 εκατομ.),

λειτουργικές δαπάνες ποσοστό 11% ύψους €682 εκατομ. (2018: €808 εκατομ.), συντάξεις και φιλοδωρήματα ποσοστό 10% ύψους €645 εκατομ. (2018: €608 εκατομ.) και κεφαλαιουχικές δαπάνες ποσοστό 4% ύψους €264 εκατομ. (2018: €283 εκατομ.).

5. Οι μεταβιβάσεις ανήλθαν κατά το έτος 2019 στα €2.578 εκατομ. (2018: €2.124 εκατομ.) και αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία δαπανών του κράτους. Αφορούν κυρίως σε χορηγίες και συνεισφορές του κράτους σε διάφορους οργανισμούς, στις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης και σε φυσικά πρόσωπα. Ειδικότερα, οι χορηγίες προς τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου ανήλθαν κατά το έτος 2019 σε συνολικό ποσό ύψους €217 εκατομ. και οι χορηγίες προς τις αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ανήλθαν σε συνολικό ποσό ύψους €119 εκατομ. Οι κοινωνικές παροχές αποτελούν τη μεγαλύτερη κατηγορία μεταβιβάσεων και ανήλθαν κατά το έτος 2019 στα €914 εκατομ. σε σύγκριση με €933 εκατομ. το 2018. Οι σημαντικότερες κοινωνικές παροχές αφορούσαν τη συνεισφορά του κράτους στο ΓΕΣΥ (2019: €360 εκατομ., 2018: €0 εκατομ.), το ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα (ΕΕΕ) (2019: €212 εκατομ., 2018: €236 εκατομ.), το επίδομα τέκνου (2019: €107 εκατομ., 2018: €104 εκατομ.), τη χορηγία σε συνταξιούχους με χαμηλά εισοδήματα (2019: €68 εκατομ., 2018: €47 εκατομ.), την κοινωνική σύνταξη (2019: €72 εκατομ., 2018: €71 εκατομ.) και τη φοιτητική χορηγία (2019: €50 εκατομ., 2018: €52 εκατομ.).
6. Οι δαπάνες προσωπικού ανήλθαν κατά το έτος 2019 στα €2.007 εκατομ. (2018: €1.909 εκατομ.), σημειώνοντας αύξηση 5,1%. Το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών προσωπικού αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας (ποσοστό 35%), με συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €690 εκατομ. (2018: €646 εκατομ.), ενώ το δεύτερο μεγαλύτερο μέρος των δαπανών αφορά το προσωπικό του Υπουργείου Υγείας (ποσοστό 14%), με

συνολική δαπάνη που ανήλθε στα €284 εκατομ. (2018: €289 εκατομ.).

Οι συντάξεις ανήλθαν κατά το έτος 2019 σε ποσό ύψους €553 εκατομ. σε σύγκριση με ποσό ύψους €542 εκατομ. το 2018. Οι συνολικές δαπάνες προσωπικού και συντάξεων ανήλθαν κατά το έτος 2019 σε ποσό ύψους €2.560 εκατομ. (2018: €2.451 εκατομ.) και καταβλήθηκαν φιλοδωρήματα ποσού ύψους €92 εκατομ. (2018: €66 εκατομ.). Ειδικότερα, ο αριθμός των εργοδοτούμενων, περιλαμβανομένων και των ωρομίσθιων, ανήλθε κατά το έτος 2019 σε 52 180 άτομα (2018: 51 747 άτομα), ο αριθμός των αφυπηρετήσεων ανήλθε στα 1 174 άτομα (2018: 951 άτομα) και ο αριθμός των συνταξιούχων, συμπεριλαμβανομένων και των χηρών, ανήλθε στα 22 756 άτομα (2018: 22 374 άτομα).

7. Οι λειτουργικές δαπάνες ανήλθαν κατά το έτος 2019 σε €682 εκατομ. σε σύγκριση με €808 εκατομ. το 2018, σημειώνοντας μείωση ύψους 16%. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως στη μείωση της αγοράς φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών, η οποία ανήλθε κατά το έτος 2019 στα €25 εκατομ. σε σύγκριση με €153 εκατομ. το 2018. Περαιτέρω, οι κυριότερες κατηγορίες λειτουργικών δαπανών αφορούν στις δαπάνες άμυνας και αστυνόμευσης, που αντιστοιχούν σε ποσό ύψους €260 εκατομ., στις δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες/έρευνες, ποσό ύψους €70 εκατομ., και στις δαπάνες για συντηρήσεις και επιδιορθώσεις, ποσό ύψους €68 εκατομ.
8. Τα κρατικά έσοδα ανήλθαν σε ποσό ύψους €9.825 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με ποσό ύψους €11.364 εκατομ. το 2018, δηλαδή μειώθηκαν κατά 13,5%, ενώ τα προϋπολογισθέντα έσοδα προνοούσαν ποσό ύψους €8.792 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με ποσό ύψους €7.712 εκατομ. το 2018, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των εσόδων ύψους 112% το 2019 σε σύγκριση με ποσοστό υλοποίησης 147% το 2018. Ειδικότερα, τα έσοδα/εισπράξεις του έτους 2019

προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους κατά ποσοστό 48,5% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 50% το 2018, από άμεσους φόρους κατά ποσοστό 35,3% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 35% το 2018 και από άλλα έσοδα κατά ποσοστό 16,2% σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 15% το 2018.

9. Οι κρατικές δαπάνες ανήλθαν σε ποσό ύψους €9.089 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με ποσό ύψους €8.436 εκατομ. το 2018, αυξήθηκαν δηλαδή κατά 7,7%, ενώ οι προϋπολογισθείσες δαπάνες ανήλθαν στα €11.111 εκατομ. το 2019 σε σύγκριση με το ποσό των €9.154 εκατομ. το 2018, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των δαπανών ύψους 92% το 2019 σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό, ύψους 92%, το 2018. Ειδικότερα, οι δαπάνες/πληρωμές του έτους 2019 προέρχονταν κυρίως από μεταβιβάσεις κατά 42% (€2.578 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 37% το 2018, από δαπάνες προσωπικού κατά 33% (€2.007 εκατομ.) σε σύγκριση με το ίδιο ποσοστό ύψους 33% το 2018, από λειτουργικές δαπάνες κατά 11% (€682 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 14% το 2018, από συντάξεις και φιλοδωρήματα κατά 10% (€645 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 11% το 2018 και από κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά 4% (€264 εκατομ.) σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 5% το 2018.
10. Οι εισπράξεις από χρηματοδοτικές δραστηριότητες κατά το έτος 2019, δηλαδή οι αναλήψεις νέων δανείων, ανήλθαν στα €3.171 εκατομ. (2018: €4.957 εκατομ.), ενώ οι πληρωμές, δηλαδή οι αποπληρωμές δανείων, ανήλθαν στα €3.473 εκατομ. (2018: €2.233 εκατομ.). Το μεγαλύτερο μέρος των εισπράξεων (€2.600 εκατομ.) αφορούσε έκδοση Ευρωπαϊκών Μεσοπρόθεσμων Γραμματίων.
11. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2019 προνοούσε δαπάνες συνολικού ύψους €9.089 εκατομ. (2018: €7.544 εκατομ.). Κατά τη διάρκεια του έτους εγκρίθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €2.022 εκατομ. (2018: €1.610 εκατομ.), που προήλθαν από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς ύψους €688 εκατομ. (2018:

€320 εκατομ.) και πρόσθετες πιστώσεις από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ύψους €1.334 εκατομ. (2018: €1.290 εκατομ.), οι οποίες δεν απαιτούν κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Κατά συνέπεια, οι συνολικές εγκριθείσες δαπάνες ανήλθαν για το 2019 στο ποσό των €11.111 εκατομ. σε σύγκριση με το ποσό των €9.154 εκατομ. το 2018.

12. Τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €2.657 εκατομ. μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2018 και ανήλθαν στα €2.861 εκατομ. στο τέλος του 2019, δηλαδή σημείωσαν αύξηση κατά 7,7%, και αφορούσαν κυρίως ποσό ύψους €2.216 εκατομ. στα έσοδα του Τμήματος Φορολογίας σε σύγκριση με ποσό ύψους €2.027 εκατομ. το 2018, ποσό ύψους €24 εκατομ. στα έσοδα του Τμήματος Τελωνείων σε σύγκριση με ποσό ύψους €25 εκατομ. το 2018 και ποσό ύψους €125 εκατομ. στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων σε σύγκριση με ποσό ύψους €124 εκατομ. το 2018. Σημειώνεται ότι από το έτος 2014 το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας δημοσιεύει κατάλογο με τις διαγραφές που έγιναν από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών σύμφωνα με τις διατάξεις των περί της Λογιστικής και Δημοσιονομικής Διαχείρισης και περί του Χρηματοοικονομικού Ελέγχου της Δημοκρατίας Νόμων.

Ειδικότερα, μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού εισπράχθηκαν κατά το 2019 έσοδα συνολικού ύψους €56,4 εκατομ. (2018: €50,9 εκατομ.), τα οποία αφορούσαν κυρίως έσοδα από το Τμήμα Φορολογίας και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

13. Το συνολικό ύψος του δανεισμού, δηλαδή του δημόσιου χρέους, την 31^η Δεκεμβρίου 2019, περιλαμβανομένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους €8.558 εκατομ., ανήλθε στα €29.570 εκατομ. σε σύγκριση με €29.493 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2018, από τα οποία τα €16.752 εκατομ. αφορούσαν δάνεια εξωτερικού (2018: €16.221 εκατομ.). Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το δημόσιο

χρέος ανέρχεται σήμερα στα €25.000 εκατομ. περίπου και ανέρχεται στο 121,5% του ΑΕΠ, με μέσο επιτόκιο 1,86%. Στα πλαίσια υλοποίησης της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης, η οποία υπογράφηκε με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας το 2013, η Κυπριακή Δημοκρατία έλαβε δανειοδότηση συνολικού ύψους €6.300 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και περίπου €700 εκατομ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το δάνειο από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας θα αποπληρωθεί σταδιακά μέχρι τον Οκτώβριο 2031, ενώ το δάνειο από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έχει αποπληρωθεί πρόωρα το 2020.

14. Το συνολικό ύψος των κρατικών εγγυήσεων που εκκρεμούσαν την 31^η Δεκεμβρίου 2019 ήταν €1.936 εκατομ. σε σύγκριση με €1.976 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2018, σημειώνοντας μείωση κατά 2%.
15. Το ύψος των δανείων προς τρίτους τα οποία εκκρεμούσαν την 31^η Δεκεμβρίου 2019 ανέρχονταν στα €909 εκατομ. σε σύγκριση με €906 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2018, σημειώνοντας μικρή αύξηση κατά 0,3%. Τα εν λόγω δάνεια παραχωρήθηκαν είτε απευθείας από την κυβέρνηση είτε με κυβερνητικά κεφάλαια μέσω χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και αφορούσαν μεταξύ άλλων δάνεια σε οργανισμούς δημόσιου δικαίου και άλλους οργανισμούς ύψους €643 εκατομ. (2018: €676 εκατομ.), σε εταιρείες και άλλους ιδιωτικούς οργανισμούς ύψους €62 εκατομ. (2018: €34 εκατομ.) και σε δήμους ύψους €38 εκατομ. (2018: €28 εκατομ.).
16. Το συνολικό ύψος των επενδύσεων για το έτος 2019 ανήλθε στα €1.537 εκατομ. σε σύγκριση με ποσό ύψους €1.639 εκατομ. το 2018.

Επιπροσθέτως των πιο πάνω, η Γενική Λογίστρια δήλωσε μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι μέσω του αναβαθμισμένου νομικού πλαισίου που ισχύει από το 2014 το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας έχει προχωρήσει στις ακόλουθες ενέργειες:

1. Διαφάνεια:

Η διαφάνεια στις οικονομικές συναλλαγές του κράτους επιτρέπει στον πολίτη να καθιστά τις κρατικές υπηρεσίες υπόλογες, εξυπηρετώντας ταυτόχρονα την ίση μεταχείριση μεταξύ των πολιτών. Η αρχή της διαφάνειας έχει ενσωματωθεί με ρυθμιστικές πρόνοιες στο σχετικό νομοθετικό πλαίσιο από το 2014. Σύμφωνα με σχετική πληροφόρηση, το Γενικό Λογιστήριο, χρησιμοποιώντας αυτό το εργαλείο, προχώρησε σε αναβάθμιση της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης που παρέχεται προς το κοινό με την παροχή μεταξύ άλλων των πιο κάτω πληροφοριών μέσω της ιστοσελίδας του:

- α. Του καταλόγου των φυσικών/νομικών προσώπων που έλαβαν ποσά πέραν του €1 εκατομ. από τη Δημοκρατία, καθώς και των συναλλαγών ποσών ύψους πέραν των €5.000 για κάθε τμήμα/υπηρεσία/ειδικό ταμείο της κυβέρνησης για το έτος 2019.
- β. Της πορείας υλοποίησης του κρατικού προϋπολογισμού για το 2019.
- γ. Του συμψηφισμού εσόδων και εξόδων της Δημοκρατίας.
- δ. Των διαγραφών από την Τεχνική Επιτροπή Διαγραφής Μη Εισπράξιμων Δημοσίων Χρημάτων, Αξιών και Υλικών.
- ε. Του καταλόγου χορηγιών που δόθηκαν κατά το 2019.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι μέσω της διαδικασίας συμψηφισμού προέκυψαν κατά το 2019 έσοδα συνολικού ύψους €56,4 εκατομ. σε σύγκριση με ποσό ύψους €50,9 εκατομ. το 2018, τα οποία αφορούν κυρίως έσοδα του Τμήματος Φορολογίας και εισφορές προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σημειώνεται επίσης ότι από την έναρξη της εφαρμογής της εν λόγω νομοθεσίας από το 2014 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2020 έγιναν συμψηφισμοί και έχουν εισπραχθεί συνολικά ποσά ύψους €266,4 εκατομ. σε σύγκριση με €222,3 εκατομ. μέχρι την 31^η Αυγούστου 2019.

Η παροχή έγκαιρης και χρήσιμης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης ενισχύεται και αναβαθμίζεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών. Τονίζεται επίσης ότι με τη δημοσιοποίηση των πιο πάνω στοιχείων εξυπηρετείται ταυτόχρονα και η αρχή της ίσης μεταχείρισης των πολιτών.

2. ΓΕΣΥ:

Με τη δημιουργία του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) άρχισε η σταδιακή εφαρμογή του ΓΕΣΥ, γεγονός το οποίο επηρέασε ουσιαστικά τις δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τον ΟΚΥΠΥ, τα λειτουργικά έξοδα των κρατικών νοσηλευτηρίων και των κέντρων υγείας δεν περιλαμβάνονται στις αναλυτικές δαπάνες του Υπουργείου Υγείας κατά νοσοκομείο το 2019. Σημειώνεται όμως ότι το Υπουργείο Υγείας κατέβαλε χορηγία στον ΟΚΥΠΥ για το υπό εξέταση έτος συνολικού ποσού ύψους €221 εκατομ. για κάλυψη του ελλείμματος του προϋπολογισμού του.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι οι κρατικές δαπάνες περιλαμβάνουν στις δαπάνες προσωπικού το μισθολόγιο και τα ωφελήματα των κρατικών υπαλλήλων (ιατροί, νοσηλευτές κ.λπ.) οι οποίοι αποσπάστηκαν στον ΟΚΥΠΥ.

Τέλος, σημειώνεται ότι οι κρατικές δαπάνες έχουν μειωθεί με το κόστος των φαρμάκων και ιατρικών προμηθειών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των ασθενών των κρατικών νοσηλευτηρίων κατά €128 εκατομ. από το 2018 έως το 2019, λόγω του γεγονότος ότι το κόστος αυτό καλύπτεται από την 1^η Μαρτίου 2019 από το ΓΕΣΥ. Επιπρόσθετα, το 2019 καταβλήθηκε ποσό ύψους €139 εκατομ. στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας ως συνεισφορά του κράτους ως τρίτου συμβαλλόμενου μέρους.

3. Ενδοκυβερνητικός δανεισμός:

Διαχρονικά από της ιδρύσεώς τους οι εισπράξεις του Ταμείου Κοινωνικών

Ασφαλίσεων, του Ταμείου Αφερεγγυότητας κ.λπ. κατατίθενται στο Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας και οι οφειλές τους καταβάλλονται από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας. Για τη βιωσιμότητα των ταμείων αυτών διεξάγεται αναλογιστική μελέτη, τα αποτελέσματα της οποίας καθορίζουν τη συνεισφορά των τριών μερών.

4. Εισπρακτέα ποσά/καθυστερημένα έσοδα:

Αναφορικά με τη λογιστική διαχείριση των καθυστερημένων εσόδων, το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας, υιοθετώντας πλήρως τις πρόνοιες των διεθνών λογιστικών προτύπων δημοσίου τομέα, έχει ήδη εκδώσει σχετικές εγκυκλίους με τις οποίες ζητείται από τα υπουργεία/υφυπουργεία/ανεξάρτητες υπηρεσίες να αναπροσαρμόσουν τα οικονομικά τους στοιχεία, ώστε να καταχωρούν αυτά τα οποία θεωρούνται «εισπρακτέα», δηλαδή τις οικονομικές απαιτήσεις που έχει το κράτος από τους οφειλέτες.

Τέλος, η Γενική Λογίστρια, αναφερόμενη στο μεταρρυθμιστικό έργο του Γενικού Λογιστηρίου για εκσυγχρονισμό της χρηματοοικονομικής διαχείρισης στη δημόσια υπηρεσία, δήλωσε μεταξύ άλλων ότι η αποστολή του Γενικού Λογιστηρίου, η οποία απορρέει από το σύνταγμα, είναι η επίβλεψη της νόμιμης και υπεύθυνης διαχείρισης των χρηματοοικονομικών λειτουργιών του δημοσίου, υποστηρίζοντας τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και διασφαλίζοντας την αποτελεσματική εφαρμογή της οικονομικής και δημοσιονομικής πολιτικής με γνώμονα το δημόσιο συμφέρον.

Συναφώς, αξιοποιώντας την οικονομική κρίση του 2013 ως ευκαιρία και έχοντας την πλήρη στήριξη της πολιτείας, μελετήθηκαν καλές πρακτικές που υπάρχουν σε πολλές άλλες χώρες και οργανισμούς και έχει προγραμματιστεί και υλοποιείται ένα πολυεπίπεδο μεταρρυθμιστικό έργο. Προς τούτο, το μεταρρυθμιστικό έργο του Γενικού Λογιστηρίου αποβλέπει στην ενδυνάμωση της οικονομικής διαχείρισης, η οποία είναι θεμελιώδης στην προσπάθεια δημιουργίας εκείνων των δυνατοτήτων που χρειάζονται για την παροχή στους πολίτες δεικτών για αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας στη

χρήση των δημοσίων πόρων.

Υπό το φως των πιο πάνω, το μεταρρυθμιστικό και παράλληλα εκσυγχρονιστικό έργο εδράζεται σε τρεις κυρίως πυλώνες, με στόχο να επιτευχθεί μια ολιστική αναβάθμιση της δημόσιας χρηματοοικονομικής διαχείρισης και πιο συγκεκριμένα:

- Τοποθετούνται επαγγελματίες λογιστές στον τομέα της χρηματοοικονομικής διαχείρισης στον πυρήνα κάθε υπουργείου, ούτως ώστε να αναβαθμιστούν και να εμπλουτιστούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες. Ταυτόχρονα, το Γενικό Λογιστήριο επενδύει στο προσωπικό του, θέτοντας στη διάθεσή του νέα εργαλεία και εκπαίδευση, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι διευθύνσεις κάθε υπηρεσίας και τμήματος θα έχουν την υποστήριξη που χρειάζονται, για να λαμβάνουν καλύτερες και πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις.
- Εισάγεται νέο ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης επιχειρησιακών πόρων (ERP), ικανό να βελτιώσει τη διαδικασία καταγραφής, συλλογής και παρουσίασης δεδομένων, ώστε να ενισχύεται η υποστήριξη προς τους λήπτες αποφάσεων. Πρόκειται για ένα έργο οριζόντιας μεταρρύθμισης, αφού καλύπτει όλα τα υπουργεία, τμήματα και υπηρεσίες του κράτους, και αποτελείται από διάφορα υποσυστήματα, όπως λογιστικής, προϋπολογισμού, μισθών και συντάξεων, ανθρώπινου δυναμικού και ανάλυσης δεδομένων.
- Τροποποιείται ο τρόπος παρουσίασης των οικονομικών δεδομένων του κράτους με τη μετατόπιση, πέρα από την πληροφόρηση, για το τι χρηματικά πληρώνεται και τι εισπράττεται εντός του έτους, προς την κατεύθυνση του τι όφειλε να πληρώνεται ή τι είναι εισπρακτέο και τι πραγματικά σημαίνει μια συναλλαγή, συνυπολογίζοντας τις όποιες προεκτάσεις μπορεί αυτή να έχει. Προς αυτή την κατεύθυνση υιοθετούνται διεθνή πρότυπα, κατά τρόπο που να παρέχεται συνολική πληροφόρηση ως προς το τι ανήκει στο κράτος, τι χρωστά και πώς ο συνολικός πλούτος της χώρας διαμορφώνεται με την πάροδο του χρόνου.

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι με την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας η ετοιμασία του κρατικού προϋπολογισμού στη βάση δραστηριοτήτων από το 2022 και μετά θα προγραμματίζεται σε τριετή ορίζοντα. Με την υποστήριξη των επαγγελματιών λογιστών και τα εργαλεία και μεθοδολογίες που εισάγονται με το μεταρρυθμιστικό έργο του Γενικού Λογιστηρίου, οι λήπτες αποφάσεων τόσο σε διοικητικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο θα είναι σε θέση να λαμβάνουν καλύτερες και πιο τεκμηριωμένες αποφάσεις, εξηγώντας πού ξοδεύονται τα χρήματα. Παράλληλα, προωθείται η λογοδοσία με το να αναδεικνύονται τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις των διάφορων πολιτικών και δράσεων.

Σύμφωνα με την ίδια αξιωματούχο, το Γενικό Λογιστήριο εκσυγχρονίζεται και προς αυτή την κατεύθυνση εντείνει τις δράσεις του και προγραμματίζει σειρά επαφών τόσο προς τα ανώτατα στελέχη του δημόσιου τομέα όσο και προς την κατεύθυνση του Υπουργικού Συμβουλίου και της Βουλής των Αντιπροσώπων, ώστε να καταστήσει άπαντες κοινωνούς της σειράς των μεταρρυθμίσεων που εισάγονται, με στόχο τη βελτίωση της διαχείρισης των δημόσιων πόρων και την υποστήριξη της λήψης αποφάσεων, κατά τρόπο που να παρέχονται υψηλής ποιότητας και ανταποδοτικότητας δημόσιες υπηρεσίες, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία για τον πολίτη.

Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά το σκέλος των δαπανών του κράτους η Γενική Λογίστρια δήλωσε ότι η Κυπριακή Δημοκρατία κατά το υπό εξέταση έτος κατέβαλε στα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ως συνεισφορά από ίδιους πόρους ΦΠΑ και από ίδιους πόρους ως ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος συνολικό ποσό ύψους €224 εκατομ. και την ίδια χρονική περίοδο έλαβε ως χορηγία από την ΕΕ ποσό το οποίο ανερχόταν στα €162 εκατομ.

Περαιτέρω, η ίδια αξιωματούχος δήλωσε ότι το ύψος του δημόσιου χρέους, εξαιρουμένου του ενδοκυβερνητικού δανεισμού ύψους €8.558 εκατομ., την 31^η Δεκεμβρίου 2019 ανήλθε στα €21.000 εκατομ. περίπου και αποτελούσε το 95,5% του

ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), σε σύγκριση με €21.333 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2018, από τα οποία τα €16.752 εκατομ. είναι δάνεια εξωτερικού (2018: €16.221 εκατομ.), για τα οποία το κράτος κατέβαλε για εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους τόκους συνολικού ύψους €479 εκατομ. (2018: €430 εκατομ.). Σήμερα, πρόσθεσε, το δημόσιο χρέος ανέρχεται στα €25.000 εκατομ. Περίπου, σε ποσοστό ύψους 121,5% του ΑΕΠ. Σημειώνεται επίσης ότι το μέσο επιτόκιο δανεισμού ανέρχεται στο 1,86%. Περαιτέρω, στο πλαίσιο της Συμφωνίας Διευκόλυνσης Χρηματοδοτικής Στήριξης, η οποία υπογράφηκε με τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας το 2013, η Κυπριακή Δημοκρατία έλαβε δανειοδότηση συνολικού ύψους €6.300 εκατομ. από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και περίπου €700 εκατομ. από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Το δάνειο από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας θα αποπληρωθεί σταδιακά μέχρι τον Οκτώβριο του 2031, ενώ το δάνειο από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο έχει αποπληρωθεί πρόωρα το 2020.

Η επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, προς εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσής της που εκπηγάει από το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί κατά τη συζήτηση του τελικού απολογισμού στην ολομέλεια του σώματος.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολουθήσεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών υποβάλλει την παρούσα έκθεσή της για έγκριση της σχετικής απόφασης όσον αφορά τον τελικό απολογισμό για το οικονομικό έτος 2019, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος, υπό την επιφύλαξη όλων των μελών της για τοποθέτηση στο στάδιο της συζήτησής της από την ολομέλεια του σώματος.

Σημειώνεται ότι τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κατέθεσαν επί μέρους θέσεις ως προς τη δημοσιονομική πολιτική που ακολουθήθηκε κατά το οικονομικό έτος 2019, οι οποίες συνοψίζονται στα ακόλουθα:

1. Οι πραγματικές δαπάνες για κοινωνικές παροχές το 2019 ήταν €1.274 εκατομ., κατά €160 εκατομ. μειωμένες σε σχέση με το εγκεκριμένο κονδύλι στον προϋπολογισμό του έτους. Παρ' ότι φαινομενικά τα κονδύλια για τις κοινωνικές παροχές παρουσιάζονται αυξημένα, αφού σε αυτά περιλήφθηκε για πρώτη φορά η συνεισφορά του κράτους για το ΓΕΣΥ, εντούτοις η κυβέρνηση εξακολουθεί να αδυνατεί να αξιοποιήσει το σύνολο του εγκεκριμένου κονδυλίου προς όφελος όλων όσων έχουν την ανάγκη της κρατικής στήριξης, ενώ σε συγκεκριμένες κατηγορίες κοινωνικών παροχών, όπως για παράδειγμα η κοινωνική πρόνοια, το συνολικό ύψος ως προς το ΑΕΠ παραμένει από τα χαμηλότερα στην ΕΕ.
2. Οι πραγματικές αναπτυξιακές δαπάνες για το 2019 περιορίστηκαν στα €545 εκατομ., ενώ ο προϋπολογισμός του έτους προέβλεπε κονδύλια ύψους €877 εκατομ. Η υλοποίηση δηλαδή των αναπτυξιακών δαπανών μόλις που φτάνει το 62% των εγκεκριμένων δαπανών. Το χαμηλό ποσοστό υλοποίησης είναι σε βάρος της πραγματικής ανάπτυξης της οικονομίας, η οποία θα έπρεπε να στηρίζεται σε τομείς που παράγουν θέσεις εργασίας και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται ότι, ενώ ο προϋπολογισμός του 2019 προέβλεπε κονδύλια ύψους €314 εκατομ. για Έργα Υπό Κατασκευή, έργα που βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των πολιτών, δαπανήθηκαν τελικά μόλις €170 εκατομ.
3. Η καταβολή μερίσματος προς το κράτος από τους ημικρατικούς οργανισμούς θεωρείται πολύ ισχνή, αφού καταβλήθηκαν μόνο €28,6 εκατομ. από τη Cyta, ενώ το 2016 είχαν καταβληθεί €66 εκατομ. Εντούτοις, είναι πασιφανές ότι η θέση πολιτικής της κυβέρνησης για ιδιωτικοποίηση των κερδοφόρων ημικρατικών οργανισμών θα αποστερήσει το κράτος από μια σημαντική πηγή εσόδων.
4. Εξακολουθεί να προβληματίζει το γεγονός ότι τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση σε €2.861 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2019 από €2.656 εκατομ. στο τέλος

του 2018. Αφορούν κυρίως το Τμήμα Φορολογίας, €2.216 εκατομ. και το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων €125 εκατομ. Η φοροεισπρακτική ικανότητα του κράτους παραμένει προβληματική.

8 Δεκεμβρίου 2020

Αρ. Φακ.: 13.06.001
23.04.037.068-2020

AN/NA

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, προνοείται ότι εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ο τελικός απολογισμός,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση που αποτελεί τον τελικό απολογισμό για το έτος 2019 κατατέθηκε εντός των χρονικών πλαισίων που καθορίζει το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2019 αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες που αναφέρονται στον λογαριασμό εισπράξεων και πληρωμών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2019,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2019 παρουσιάζει τις πραγματικές οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το έτος 2019,

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81.2 του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπό αναφορά τελικός απολογισμός πρέπει να υποβληθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων,

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τον τελικό απολογισμό για το έτος 2019, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2019.

8 Δεκεμβρίου 2020

Αρ. Φακ.: 13.06.001
23.04.037.068-2020